

Tilde Holm Sjællands tale "Madspild" ved Talefest Midt

Taler

Tilde Holm Sjælland
Elev på Thisted Gymnasium

Dato

17. april 2024

Sted

Rampen, Dokk1, Aarhus

1 De sidste rester af aftensmåltidet, den halve liter sure mælk, det sidste af madpakken. Vi kender det alle. Det hele ryger ud i skraldespanden, og få tænker over de konsekvenser som følger med.

5 814.000 er et stort tal, men 814.000 ton er et rigtigt stort tal. (pause)

Hvert år smider danskerne 814.000 ton spiseligt mad ud, viser Miljøstyrelsens seneste opgørelse. Mad som ville have gjort gavn ved blandt andet familier som ikke har så mange midler at gøre godt med. De familier som hver måned må spare på andre vigtige ting, for at kunne holde madbudgettet.

10

Selv arbejder jeg i butik, og oplever hvordan de skæve gulerødder kasseres, fordi de ikke kan sælges som 1. klassevarer, og hvordan 100 vis af madvarer smides ud, fordi de er gået 1 dag over udløbsdatoen. Det er skræmmende, for mange af madvarerne kunne fortsat have gjort stor gavn. Heldigvis er flere og flere butikker begyndt at benytte sig af blandt andet "Too Good To Go" for netop af mindske madspild. Dette er en positiv udvikling, og noget jeg håber, vil brede sig endnu mere, men stadig er det ikke nok, for i dagligvarehandlen smides der hvert år 96.000 ton mad ud. Det er fuldstændig absurd!

15

Når vi ser på verdenssamfundet i dag, er det også absurd skræmmende at tænke på, hvor meget mad der smides ud. Ifølge FN går omkring en tredjedel af al produceret mad til spilde hvert år. Det svarer til 1,3 milliarder ton mad, der årligt ville kunne brødføde omkring to milliarder mennesker. Tænk lige over, at verdens madspild ville kunne brødføde over hele Afrikas befolkning. Tænk lige over, hvor taknemmelig et fattigt barn i fx Afrika ville være for de sidste rester fra aftensmaden, som blot endte i din skraldespand. Tænk lige over den egoisme, at hver gang vi smider mad ud, er det som at tage maden ud af munden

20

25

30 på en sulten person. Hungersnød, fattigdom og krig. De alle får en kæmpe
fuckfinger, for hver gang vi smider mad ud. Hvor er vores moralske ansvar
egentlig blevet af? Det er en hård realitet, som vi ikke må ignorere. Vi er nødt til
at handle og ændre vores adfærd, så vi kan sikre en mere retfærdig fordeling af
ressourcerne på vores planet, og mindske antallet af de mange millioner
35 mennesker rundt omkring i verden, der hver dag lider af sult.

Madspild er ikke kun et spørgsmål om spild af ressourcer, som millioner af
mennesker lider under. Madspild er nemlig også en kæmpe trussel mod vores
miljø. Produktionen af fødevarer, kræver ressourcer såsom vand, jord og energi,
40 og når vi smider mad ud, er det som at smide disse ressourcer ud sammen med.

Mad som bliver smidt ud, udleder hvert år 3,3 milliarder ton CO₂ i atmosfæren.
Madspild står altså for 8 til 10 % af al verdens CO₂-udledning ifølge FN. Det er
fuldstændig absurd.

45
44 % af det samlede klimaaftryk fra madspild ligger i de danske husholdninger.
Det betyder altså at man som helt almindelig dansker, kan være med til at gøre
en kæmpe forskel for miljøet og CO₂-udslippet. Det handler i bund og grund
om, at forstå at hver lille handling tæller, og at vores daglige valg har
50 konsekvenser. Det handler om at købe kun det, vi har brug for, opbevare det
korrekt og være opmærksomme på udløbsdatoer. Tænk lige over det næste gang
du smider mad ud i skraldespanden.

Sammen kan vi gøre en forskel. Vi kan ændre vores vaner og skabe et samfund,
55 hvor vi ikke accepterer unødigt affald af ressourcer, især når det kommer til
noget så værdifuldt som mad, som vi her i Danmark er så heldige at få hver dag.

Jeg synes det er vigtigt at tale højt om, og jeg synes på ingen måde at emnet får
nok taletid. Under FN's verdensmål nr. 12, nævnes der hvordan det globale
60 madspild på detail og forbrugerniveau per indbygger skal halveres, men det er
afsindig sjældent jeg høre nogle taler højt om løsninger til problemet eller hvilke
store konsekvenser som problemet faktisk udgør for hele verdenen. Det er
vigtigt, at der tales højt om det globale madspilds-problem, så folk forstår
vigtigheden i emnet, og selv kan begynde at handle på det.

65
Jeg drømmer om, at vi alle forpligtiger os til at reducere vores egen madspild
først og fremmest. Jeg drømmer, om at vi alle fremover husker hinanden på

70 vigtigheden af dette emne. Jeg drømmer om, at vi alle vil gøre vores bedste for at
opnå en verden, hvor ingen lider af sult, for VI har faktisk en mulighed for selv
at gøre noget ved dette kolossale problem.

75 Jeg håber at du vil tænke over det næste gang du overvejer at smide resterne fra
gårsdagens aftensmad ud, og i stedet værdsætte den mad, som netop DU har
muligheden for at få på DIN tallerken.

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

80 **Kildetype**

Digitalt manuskript

Tags

Agitationstale, Talefest

Relateret

85 Laura Ipsen Pedersens tale "Lytter du?" ved Talefest Midt
17. april 2024

Lærke Kjær Fentz' tale "Vi griber ordet og hinanden" ved Talefest Midt
17. april 2024

Mads Vinther Falcks tale "Sikkerhed" ved Talefest Midt
17. april 2024

90 Mia Svane Rasmussens tale om unges mentale helbred ved Talefest Midt
17. april 2024

Signe Gundersens tale "Drømmer om at drømme" ved Talefest Midt
17. april 2024

Frederik Windings tale "Lad os have vores drømme" ved Talefest Midt
17. april 2024

95 Vigga Overgaard Christensens tale "I dag er drømme nærmest et pres" ved Talefest Midt
17. april 2024

Marie Kjærgaard Mortensens tale "Tungere, men stadig ulykkelig" ved Talefest Midt
17. april 2024

Bertil Skaarenborgs tale om drømme ved Talefest Midt
17. april 2024

Caroline Jeppesens tale "Udryddelsen" ved Talefest Midt
17. april 2024

100 Morten Søndergaard Villumsens tale "Rygestop Nu" ved Talefest Midt
17. april 2024

Lærke Østergaard Pedersens tale "Se op!" ved Talefest Midt
17. april 2024

Amon Vestergaards tale "Autentiske Drømme Håbefulde Drømme" ved Talefest Midt
17. april 2024

105 Caroline Højgaard Willumsens tale "Mindsk presset; øg forståelsen" ved Talefest Midt
17. april 2024

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/tilde-holm-sjaellands-tale-ved-talefest-midt>

110

115

120

125

130

135

140

145